

Załącznik nr 1
do Uchwały nr XIX/102/2016
Rady Gminy Szreńsk
z dnia 22 grudnia 2016 r

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE SZREŃSK NA LATA 2016 – 2022

Szreńsk 2016

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
I. PROCEDURA TWORZENIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	4
1.1. Uwarunkowania systemowo-prawne.....	4
1.2. Struktura i metodologia pracowania.....	7
II. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO – GOSPODARCZEJ GMINY SZREŃSK	9
2.1. Charakterystyka Gminy	9
2.2. Zasoby instytucjonalne na terenie Gminy	10
III. PROBLEMY SPOŁECZNE W GMINIE SZREŃSK	11
3.1. Problem bezrobocia	13
3.2. Problem ubóstwa	14
3.3. Problemy osób niepełnosprawnych	14
3.4. Problemy osób starszych	16
3.5. Problemy bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	17
3.6. Problemy uzależnień	18
3.7. Problem przemocy w rodzinie.....	19
IV. PROGRAMY I PROJEKTY SOCJALNE	21
4.1. Pomoc państwa w zakresie dożywiania	21
4.2. Stypendia socjalne.....	21
4.3. Żywność dla potrzebujących	22
4.4. Karta Dużej Rodziny	22
4.5. Prace społeczno-użyteczne.....	23
V. PROBLEMY SPOŁECZNE W OCENIE MIESZKAŃCÓW	24
VI. ANALIZA WYBRANYCH OBSZARÓW SWOT	36
VII. CEL GŁÓWNY, CELE OPERACYJNE, CELE SZCZEGÓŁOWE ORAZ DZIAŁANIA.....	37
VIII. SYSTEM WDRAŻANIA STRATEGII.....	42
IX. MONITORING I EWALUACJA	
X. UWAGI KOŃCOWE	43
Wykaz tabel.....	44
Wykaz skrótów używanych w strategii.....	44

WSTĘP

Gmina, jako podstawowy element struktury samorządowej, zaangażowana jest w sposób bezpośredni w rozwiązywanie problemów społecznych. Często występuje dysproporcja pomiędzy skalą tych problemów, potrzebą otrzymania pomocy, a dostępnymi w gminie instrumentami wsparcia. Należy podejmować stosowne działania w celu zrównoważenia tych dysproporcji.

Potrzeba utworzenia dokumentu pozwalającego usystematyzować problematyczne kwestie i wskazać priorytety działań wynika ze świadomości, że niemożliwe jest niezwłoczne rozwiązanie wszystkich problemów. Jest to proces długofalowy wymagający strategicznego podejścia opierającego się na diagnozie obszarów problemowych. Zatem opracowanie strategii rozwiązywania problemów społecznych jest wyrazem zaangażowania Gminy Sześćsk w przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom występującym w środowisku lokalnym.

Realizacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka, należy do zadań własnych gminy o charakterze obligatoryjnym. Obowiązek realizacji strategii spoczywa przede wszystkim na ośrodkach pomocy społecznej, co wynika z ustawy o pomocy społecznej.

W 2009 roku opracowana została Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sześćsk do roku 2015. Do jej głównych założeń należało:

- wspieranie działań sprzyjających aktywności życiowej osób i rodzin;
- profilaktyka i działania na rzecz osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym;
- wspieranie działań na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień;

Rok 2015 był ostatnim rokiem jej obowiązywania, w związku z powyższym Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sześćsku podjął prace nad przygotowaniem nowego dokumentu strategicznego.

Niniejszy dokument stanowi opracowanie Strategii Rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Sześćsk do roku 2022 i jest zgodny z założeniami dokumentów strategicznych, przygotowanych na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym.

I. PROCEDURA TWORZENIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.

1.1. Uwarunkowania systemowo-prawne.

Obowiązek opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika z art. 17. ust. 1, pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zmianami) i jest to zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym. Różnorodność problemów społecznych występujących w Gminie Sześćsk powoduje konieczność wzięcia pod uwagę także innych aktów prawnych, które mają istotny wpływ na konstrukcję dokumentu i rozwiązywanie problemów społecznych. Przy opracowywaniu strategii wzięto pod uwagę następujące akty prawne:

Ustawa z dnia 12 marca 2014 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2015 r. poz. 163 z późn.zm.).

Ustawa określa warunki prawne i organizację systemu pomocy społecznej: zadania w zakresie pomocy społecznej; rodzaje świadczeń z pomocy społecznej oraz zasady i tryb ich udzielania; organizację pomocy społecznej i tryb postępowania kontrolnego w zakresie pomocy społecznej. Dokument traktuje pomoc społeczną przede wszystkim jako instytucję, umożliwiającą wyjście z trudnych sytuacji życiowych tym osobom, rodzinom, które nie są w stanie wykorzystać własnego potencjału, zasobów czy predyspozycji, ze względu na niemożność samodzielnego przezwyciężania problemów w życiu codziennym.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r.o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575).

Ustawa reguluje zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz sprawowania pieczy zastępczej, jak również pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków. Reguluje kwestie finansowania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, a także określa zadania w zakresie postępowania adopcyjnego.

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 114 z późn. zm.)

Ustawa określa warunki nabywania świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń.

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2016 r. , poz. 169 z późn. zm.).

Ustawa zmienia ustawę o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej. Pozwoliło to na lepszy dostęp osób uprawnionych do organu wypłacającego

świadczenia. Po nowelizacji ustawa zakłada uproszczenie i zmniejszenie procedur administracyjnych związanych ze stosowaniem ustawy, bardziej racjonalne funkcjonowanie organów działających na jej podstawie oraz efektywne odzyskiwanie przez budżet państwa od dłużników alimentacyjnych należności Skarbu Państwa powstałych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, jednakże efektywność ta jest zbyt niska. Ustawa określa zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, w przypadku bezskuteczności egzekucji; warunki do nabywania tych świadczeń; zasady i tryb postępowania w sprawach przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego; zasady finansowania z funduszu alimentacyjnego i działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych.

Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2014 r. poz. 1863 z późn. zm.).

Ustawa określa zasady przyznawania członkom rodziny wielodzietnej Karty Dużej Rodziny, sposób przyznawania im uprawnień oraz sposób realizacji i finansowania zadań wynikających z ustawy. Uprawnienia przysługujące osobom posiadającym ważną Kartę polegają na przyznaniu korzystniejszego od ogólnie obowiązującego dostępu do towarów, usług lub innych form działalności. Kartę przyznaje wójt właściwy ze względu na miejsce zamieszkania członka rodziny wielodzietnej.

Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 225 z późn. zm.).

Ustawa stwarza szansę na powrót do społeczeństwa osobom, które z różnych powodów znalazły się na marginesie życia społecznego. Ustawa ma zastosowanie przede wszystkim do osób, które nie posiadają własnych dochodów, a w szczególności osób bezdomnych w procesie wychodzenia z bezdomności, osób uzależnionych od alkoholu w procesie leczenia, osób uzależnionych od narkotyków w procesie leczenia, osób chorych psychicznie, długotrwale bezrobotnych, którzy podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym.

Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 546).

W świetle ustawy ochrona zdrowia psychicznego polega w szczególności na promocji zdrowia psychicznego i zapobieganiu zaburzeniom psychicznym, zapewnieniu osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym. Według ustawy ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011r. Nr 127, poz.721 z późn. zm.).

Ustawa dotyczy osób, których niepełnosprawność została potwierdzona orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności: lekkim, umiarkowanym i znacznym, o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy na podstawie odrębnych przepisów, lub o niepełnosprawności, wydanym przed ukończeniem 16 roku życia. Orzeczenie ustalające stopień niepełnosprawności stanowi także podstawę do przyznania ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów.

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 239 z późn. zm.).

Ustawa reguluje zasady prowadzenia działalności pożytku publicznego przez organizacje pozarządowe i korzystania z tej działalności przez organy administracji publicznej. Reguluje również warunki wykonywania świadczeń przez wolontariuszy oraz korzystania z tych świadczeń.

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.).

Rozwiązywanie problemów alkoholowych zakłada, że większość kompetencji i środków finansowych jest zlokalizowana na poziomie samorządów gmin, które na mocy ustawy uzyskały kompetencje do rozwiązywania problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390).

Ustawodawca określa zadania obejmujące przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, sposób postępowania wobec osób dotkniętych przemocą oraz osób stosujących przemoc w rodzinie. Ustawa określa zadania realizowane przez organy administracji rządowej oraz jednostki samorządu terytorialnego. Tym samym do zadań własnych gminy należą: opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124 z późn. zm.).

Ustawa określa zasady i tryb postępowania w zakresie przeciwdziałania narkomanii oraz zadania i uprawnienia organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego oraz innych podmiotów w zakresie przeciwdziałania naruszeniom prawa

dotyczącego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może doprowadzić do narkomanii.

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016r. poz. 645 z późn. zm.).

Ustawa określa zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej. Zadania państwa są realizowane przez instytucje rynku pracy działające w celu pełnego i produktywnego zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich, osiągnięcia wysokiej jakości pracy, wzmacniania integracji oraz solidarności społecznej.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2015r. poz. 581 z późn. zm.)

Ustawa określa m.in. warunki udzielania i zakres świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zasady i tryb finansowania świadczeń, zasady obowiązkowego i dobrowolnego ubezpieczenia zdrowotnego, zasady funkcjonowania, organizację i zadania Narodowego Funduszu Zdrowia, zasady sprawowania nadzoru i kontroli nad finansowaniem i realizacją świadczeń.

Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 121 z późn. zm.)

Ustawa określa zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym i ustalania składek na ubezpieczenie społeczne oraz podstawy ich wymiaru;

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 z późn. zm.)

Ustawa reguluje wszystkie kwestie związane z oświatą, funkcjonowaniem szkół, ich finansowaniem, zagadnieniami dotyczącymi pomocy stypendialnej, czy też treści związanych z samymi zasadami oceniania. Ponadto ustawa reguluje kwestię wsparcia finansowego dla potrzebujących uczniów.

Podczas realizacji strategii oprócz wspomnianych aktów prawnych może zachodzić potrzeba odwołania się do innych ustaw i aktów prawnych z zakresu ochrony zdrowia, oświaty i edukacji publicznej czy też budownictwa socjalnego.

1.2. *Struktura i metodologia opracowania.*

Strategię rozwiązywania problemów społecznych przygotowano na podstawie dokumentacji będącej w dyspozycji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szreńsku oraz w oparciu o informacje uzyskane z Urzędu Gminy w Szreńsku, Urzędu Statystycznego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowego Urzędu Pracy, Posterunku Policji w Szreńsku, jednostek organizacyjnych gminy oraz instytucji współpracujących i współdziałających w obszarze polityki społecznej na terenie Gminy Szreńsk. Podstawowym dokumentem przy opracowywaniu Strategii była ocena zasobów pomocy społecznej dla Gminy Szreńsk przygotowywana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społeczno-demograficznej.

Punktem wyjścia była analiza sytuacji SWOT polegająca na identyfikacji słabych i mocnych stron istniejących metod rozwiązywania problemów społecznych, pozwalająca określić szanse i zagrożenia w otoczeniu.

Prace nad przygotowaniem projektu Strategii prowadzone były przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szreńsku, którymi koordynował Kierownik Ośrodka.

Strategia jest dokumentem uwzględniającym programy i projekty, które zostały przyjęte do realizacji , bądź będą przyjęte w późniejszym terminie. Ma charakter otwarty, może być aktualizowana, udoskonalana oraz mogą być modyfikowane kierunki i sposoby realizacji.

W diagnozie został przedstawiony obraz sytuacji mieszkańców Gminy Szreńsk oraz wskazane kierunki przemian w przyszłości. Analiza objęła wybrane obszary życia społecznego: strukturę demograficzną społeczności lokalnej, rynek pracy i bezrobocie, sytuację gospodarczą, zatrudnienie, pomoc społeczną, ochronę zdrowia, profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień, niepełnosprawność, edukację, kulturę, turystykę, sport, rekreację. Określono również cele strategiczne, których realizacja, w miarę bliskiej perspektywie czasowej, naprawi negatywne zjawiska na terenie gminy.

II. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO – GOSPODARCZEJ GMINY SZREŃSK.

2.1. Charakterystyka gminy.

Położenie geograficzne

Gmina Szreńsk położona jest w części województwa mazowieckiego, w powiecie mławskim, w dolinie rzeki Mławki przy trasie Mława – Płock. Ogólna powierzchnia ewidencyjna gminy ogółem wynosi 10966 ha (110km), co stanowi 9,39% powierzchni powiatu mławskiego. W strukturze użytkowania gruntów przeważają użytki rolne, które łącznie zajmują 8984 ha (82,1% powierzchni gminy), lasy i grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione zajmują 1451 ha, co stanowi zaledwie 13,3% powierzchni gminy, pozostałe grunty w tym nieużytki stanowią powierzchnię 503 ha (4,6%).

Sąsiednie gminy to : Radzanów, Strzegowo, Wiśniewo, Lipowiec Kościelny znajdujące się w powiecie mławskim oraz Biezuń, Żuromin i Kuczbork z powiatu Żuromińskiego. Gmina posiada podstawowe instytucje i urzędy oraz dobra sieć dróg komunikacyjnych, co daje możliwość bezpośredniego połączenia PKS z Warszawą, Olsztynem, Płockiem, Mławą i Żurominem, choć ilość kursów PKS jest zdecydowanie mniejsza niż kilka lat temu .

Odległość od ważniejszych miejscowości i większych miast wg głównych szlaków komunikacyjnych to: od Mławy 25km, od Żuromina 17 km, od Płocka 70 km, od Warszawy 120 km, od Olsztyna 115 km.

Gmina Szreńsk leży w zasięgu Równiny Raciąskiej, wchodzącej w skład Niziny Północnomazowieckiej, która jest częścią Nizin Środkowopolskich. Najwyższe wzniesienie terenu 170,0 m n.p.m. leży w północnej części gminy we wsi Krzywki Piaski w zasięgu moreny czołowej. Najniższy obszar 113,3 m n.p.m. leży w dolinie rzeki Mławki w południowo – zachodniej części gminy we wsi Pączkowo.

Demografia

Gmina Szreńsk liczy 4366 mieszkańców na dzień 31.12.2015r.

Strukturę mieszkańców przedstawia poniższa tabelka

wyszczególnienie	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
ogółem	4366		4364
Kobiety			
ogółem			2209
wiek 0-17			449
Wiek 18-59			1247
Wiek 60lat i więcej			513
Mężczyźni			
ogółem			2137
Wiek 0-17			427
Wiek 18-59			1478
Wiek 60 lat i więcej			232

2.2. Zasoby instytucjonalne na terenie Gminy.

Na terenie gminy Szreńsk istnieją następujące instytucje:

- Urząd Gminy
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA)
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Niepubliczny Zakład Opieki Medycznej „SZREŃ – MED.”
- Placówki oświatowe:
 - Zespół Placówek Oświatowych w Szreńsku
 - Szkoła Podstawowa w Miączynie Małym
 - Szkoła Podstawowa w Proszkowie
- Gminna Biblioteka w Szreńsku
- Gminny Ośrodek Kultury w Szreńsku
- Baza sportowa: obiekty sportowe, boiska i hala sportowa
- Ochotnicza Straż Pożarna
- Świetlice OSP i wiejskie
- Organizacje pozarządowe
- Kościół
- Posterunek Policji w Szreńsku

Na terenie gminy Szreńsk istnieją następujące zakłady:

- Piekarnia – Szreńsk
- Stacje paliw w Szreńsku
- „TECHNOKABEL” fabryka kabli – Szreńsk
- „TECHNOKONTAKT „ Szreńsk
- Tartak Szreńsk
- Tartak Proszkowo
- Firma NOVAGO - zakład utylizacji odpadów

III. PROBLEMY SPOŁECZNE W GMINIE SZREŃSK

Zadania związane z pomocą społeczną spoczywają zarówno na organach administracji rządowej, jak i jednostkach samorządu terytorialnego. Należą do nich m.in: ośrodki pomocy społecznej – organizują pomoc indywidualną i są odpowiedzialne za podstawowe usługi społeczne na szczeblu gminnym. Pomoc społeczna to także działalność wszelkiego typu organizacji pozarządowych: fundacji, stowarzyszeń, kościołów, związków wyznaniowych czy wolontariatu. Wszystkie te organizacje są bardzo ważnym ogniwem łączącym ludzi w potrzebie z osobami, które potrafią im pomóc przy wykorzystaniu wszystkich możliwości jakie daje polskie prawo. Zakres pomocy społecznej oraz rodzaje i warunki przyznawanych w jej ramach świadczeń wynikają bezpośrednio z ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia przyznawanego w ramach pomocy społecznej winny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie takiego wsparcia. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy winny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej. Pomoc taka polega m.in. na: przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń, pracy socjalnej, prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej, rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy. *Pomoc społeczna nie może jednak stanowić źródła utrzymania, zwłaszcza, gdy dotyczy osób, które mają wszelkie warunki (wiek, stan zdrowia, kwalifikacje), aby podjąć pracę. Dotyczy to również osób, które dokonują dezaktywacji zawodowej na własne żądanie.*

Ustawową przesłanką korzystania z pomocy społecznej jest nie tylko pozostawanie osoby czy rodziny w trudnej sytuacji życiowej, ale i wykazanie przez starających się o taką pomoc, że ze swej strony podjęli starania, które przy uwzględnieniu ich możliwości, zasobów i uprawnień nie pozwoliły jednak na przezwycięzenie tych trudności. Bierne oczekiwanie na świadczenie pomocy społecznej, bez wykazania w ramach możliwej u danej osoby aktywności w rozwiązywaniu swej trudnej sytuacji, nie uprawnia do świadczenia.

Ośrodek Pomocy Społecznej jest podstawowym organem działającym w ramach realizacji zadań pomocy społecznej. Działa na podstawie obowiązujących przepisów prawa.

W celu dokonania oceny problemów społecznych dokonano diagnozy analizując sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej za lata 2013 – 2015, ocenę zasobów pomocy społecznej za te lata oraz dane uzyskane z Urzędu Gminy, Powiatowego Urzędu Pracy, Posterunku Policji i innych instytucji

Tabela 1. Rodziny korzystające z pomocy GOPS

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
2013	257	955
2014	264	943
2015	206	715

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Szreńsku

Z analizy danych wynika, że ilość osób korzystających ze wsparcia GOPS jest zmienna. Zwiększenie liczby rodzin zmagających się z brakiem zatrudnienia jest niepokojącym zjawiskiem. Pogarsza się jakość życia mieszkańców gminy, a to z kolei przyczynia się do powstawania różnego rodzaju patologii społecznych.

Tabela 2. Pomoc społeczna udzielana przez GOPS

L.p.	Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin		
		2013	2014	2015
1.	Ubóstwo	31	36	16
2.	Sieroctwo	0	0	0
3.	Bezdomność	0	0	0
4.	Bezrobocie	101	91	75
5.	Niepełnosprawność	43	39	34
6.	Długotrwała lub ciężka choroba	74	66	57
7.	Przemoc w rodzinie	0	0	0

8.	Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	48	43	47
9.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	71	70	66
10.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	2	2
11.	Alkoholizm	10	12	11
12.	Narkomania	0	0	0
13.	Zdarzenia losowe	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Szeńsku

Z przedstawionej tabeli wynika, że najczęstszą przyczyną przyznawania pomocy w latach ubiegłych było bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego długotrwała ub ciężka chroba, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietność.

3.1. Problem bezrobocia.

Bezrobocie oznacza stan bezczynności zawodowej osób zdolnych do pracy i zgłaszających gotowość jej podjęcia, przy czym dochody z pracy są dla tych osób podstawą egzystencji. Długotrwały brak pracy i niemożność zarobkowania prowadzi do trudności w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, problemów materialnych a w konsekwencji do niedostatku. Często taki stan w tych rodzinach prowadzi do patologicznych zachowań np. degradacja rodziny, alkoholizm, przemoc czy poszukiwanie nielegalnych źródeł dochodu.

Osoby i rodziny dotknięte bezrobociem są potencjalnymi klientami pomocy społecznej, gdyż nie są w stanie wyjść samodzielnie z tak trudnej sytuacji życiowej.

Tabela 3. Liczba osób bezrobotnych na terenie Gminy Szeńsk

Bezrobotni	2013	2014	2015
Ogółem	312	247	214
Z prawem do zasiłku ogółem	31	55	22
Długotrwale bezrobotni	161	154	121

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Szeńsku

Świadczenia dla osób bezrobotnych były kierowane w formie świadczeń pieniężnych i w formie pracy socjalnej. Bezrobocie było najczęstszym powodem przyznawania świadczeń

pieniężnych. O szansach wyjścia z bezrobocia w dużym stopniu decyduje poziom wykształcenia i przygotowania zawodowego. Trudna sytuacja na rynku pracy pociąga za sobą zarazem trudną sytuację finansową tych osób, ponieważ większość nie posiada prawa do zasiłku dla bezrobotnych.

W celu aktywizacji i integracji społecznej w roku 2010 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szreńsku realizował projekt systemowy w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem projektu była integracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu bezrobocia i niepełnosprawności, będących w wieku aktywności zawodowej korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. W ramach aktywizacji zawodowej i społecznej osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku Gmina Szreńsk wraz z Powiatowym Urzędem Pracy w Mławie organizuje prace społecznie użyteczne i roboty publiczne. W latach 2013 – 2015 w ramach robót publicznych zatrudnionych było 34 osoby, w ramach prac społecznie użytecznych zatrudnionych było 20 osób.

3.2. *Problem ubóstwa.*

Ubóstwo jest to stan, w którym społeczności brakuje środków finansowych na zaspokojenie podstawowych potrzeb, uznawanych w danej społeczności za niezbędne. Pod pojęciem „podstawowe potrzeby”, poza spełnieniem takich potrzeb jak: wyżywienie, ubranie kryją się takie potrzeby jak: opłaty mieszkaniowe, leczenia, uzyskania wykształcenia itp. Ubóstwo, to nie tylko niedostatek dóbr materialnych, to również brak zaspokojenia potrzeb społecznych, intelektualnych, psychicznych oraz duchowych. Wiąże się z brakiem samodzielności w zmianie dotychczasowej sytuacji życiowej.

Ubóstwo jest jednym z powodów przyznawania przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej pomocy w formie zasiłków celowych, okresowych i pomocy żywnościowej. Problem ubóstwa częściej dotyczy mieszkańców wsi i małych miast. Powodem są małe szanse na zatrudnienie osób bezrobotnych i niski poziom wykształcenia. Obserwujemy zjawisko utrwalania się dziedziczenia ubóstwa, co w konsekwencji prowadzi do degradacji pod względem materialnym i społecznym.

Szybkie wykrywanie i docieranie do rodzin znajdujących się na skraju ubóstwa oraz intensywna praca socjalna przyczynia się do zapobiegania utrwalania się biernych postaw.

3.3. *Problemy osób niepełnosprawnych.*

Osoba niepełnosprawna to osoba, której sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie funkcji społecznych. Osoba niepełnosprawna różni się od innych osób wyłącznie niepełnosprawnością, posiada orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

W dzisiejszych czasach niepełnosprawność uważana jest za szczególnie istotny problem społeczny. Instytucje publiczne i organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych powinny kierować się wyrównywaniem różnic socjalnych, umożliwiając funkcjonowanie im na każdej płaszczyźnie życia, integrowania ze społeczeństwem. Osoby niepełnosprawne stanowią w Polsce bardzo liczną społeczność.

Obserwacje pracowników ośrodka pozwalają stwierdzić, że sytuacja tej grupy społecznej jest bardzo trudna. Osoby niepełnosprawne mają problemy ze znalezieniem pracy. Dużym problemem są bariery architektoniczne. Problemem w środowisku wiejskim jest także edukacja osób niepełnosprawnych od chwili urodzenia aż do ukończenia szkoły. Osoby ciężko lub długotrwale chore narażone są na wykluczenie społeczne oraz borykają się z utrudnionym dostępem do specjalistycznej opieki medycznej, wysokimi kosztami procesu leczenia oraz często brakiem środków finansowych w wyniku pozostawania bez pracy.

Problemy związane z niepełnosprawnością i długotrwałą chorobą, to również zapotrzebowanie na usługi społeczne, specjalistyczne usługi opiekuńcze, terapię, uczestnictwo w ośrodkach wsparcia. Grupami korzystającymi z pomocy z powodu niepełnosprawności i długotrwałej choroby są również osoby uzależnione, chore psychicznie.

Z danych OPS wynika, że liczba osób niepełnosprawnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej utrzymuje się na tym samym poziomie z tendencją wzrostową.

Tabela 4. Pomoc udzielana osobom niepełnosprawnym

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2013	43	138
2014	39	112
2015	34	108

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Szeńsku

Osoby niepełnosprawne korzystają z następujących form pomocy realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szeńsku: zasiłki stałe, zasiłki okresowe, celowe, pomoc rzeczową, usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze. Osoby wymagające całodobowej opieki kierowane są do domów pomocy społecznej.

Ponadto Ośrodek wypłaca osobom niepełnosprawnym zasiłki pielęgnacyjne a także świadczenia pielęgnacyjne matce, ojcu lub opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności – jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania

opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie leczenia, rehabilitacji i edukacji. Z tytułu sprawowania opieki nad niepełnosprawnymi członkami rodzin od 01.01.2013 r. oprócz świadczenia pielęgnacyjnego przyznawane są i wypłacane także specjalne zasiłki opiekuńcze oraz zasiłki dla opiekunów.

Tabela 5. Osoby korzystające ze świadczeń opiekuńczych

Nazwa świadczenia	Liczba osób		
	2013	2014	2015
Zasiłki pielęgnacyjne	80	23	15
Świadczenie pielęgnacyjne	75	10	2
Specjalny zasiłek opiekuńczy	2	2	21
Zasiłek dla opiekuna	x	30	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Szreńsku

Osoby niepełnosprawne uprawnione są również do korzystania ze środków PFRON w formie dofinansowania do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, likwidacji barier architektonicznych, technicznych i komunikacyjnych oraz imprez kulturalnych.

3.4. Problemy osób starszych.

Obecnie obserwujemy pogłębiającą się tendencję starzenia społeczeństw. Dotyczy to także naszego kraju. Osoby w podeszłym wieku – to kobiety powyżej 60 lat, mężczyźni powyżej 65 lat, którzy ze względu na wiek oraz stan zdrowia nie są w stanie we własnym zakresie zaspokoić podstawowych potrzeb.

Bardzo trudnym problemem społecznym jest starzejące się społeczeństwo. Ważne jest jednak, aby ludzie w podeszłym wieku odchodzący na emeryturę nie tracili kontaktu

ze środowiskiem, nie wycofywali się z czynnego życia, o czym w dużym stopniu decydują czynniki tj. m.in.:

- problemy zdrowotne;
- sytuacja ekonomiczna;
- funkcjonujące stereotypy społeczne;

Ważnym celem jest zapewnienie warunków umożliwiających osobom w podeszłym wieku pozostawania w środowisku i włączenia się do działań na rzecz społeczności lokalnej. Ostatecznością powinno być kierowanie do Domu Pomocy Społecznej. Jednym z zadań własnych Gminy jest świadczenie usług opiekuńczych osobom, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób. Świadczeniami w formie opieki objęte są przede wszystkim osoby starsze, niepełnosprawne, samotnie mieszkające, które nie są w stanie zaspokoić podstawowych potrzeb życiowych.

Usługi świadczone są za częściową lub całkowitą odpłatnością w zależności od dochodu osoby lub rodziny zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Ze świadczeń pomocy społecznej w formie usług opiekuńczych korzystało:

- w 2013 roku – 13 osób;
- w 2014 roku – 13 osób
- w 2015 roku – 13 osób.

Osoby, które wymagają całodobowej opieki osób drugich ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność, a rodzina nie jest w stanie zapewnić takiej opieki kierowane są do Domów Pomocy Społecznej lub Zakładów Opiekuńczo – Lecznicych.

Na dzień 31 grudnia 2015r. w domach pomocy społecznej przebywały 3 osoby z terenu Gminy Szreńsk.

3.5. *Problemy bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.*

Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych dominuje wśród problemów pomocy społecznej. Większość osób korzystających z pomocy społecznej to osoby, które cechuje niezaradność życiowa, a także niezaradność w wychowywaniu dzieci oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego i nieracjonalne dysponowanie budżetem domowym.

Rodziny mają problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich oraz problemy wychowawcze. W środowisku rodzinnym przejawiają się w zachowaniach agresywnych, łamaniem przez dzieci i młodzież panujących norm i obyczajów.

Na dobre stosunki między rodzicami a dziećmi wpływa atmosfera wychowawcza w domu, sytuacja finansowa i zdrowotna, stopień wykształcenia rodziców oraz wpływ środowiska. W rodzinach gdzie występują w/w problemy, brakuje umiejętności tworzenia właściwego klimatu życia rodzinnego, przekazywania właściwych wzorców i dawania rodzinie poczucia bezpieczeństwa, obdarzania dzieci troskliwą opieką. W wielu przypadkach dzieci z tych rodzin pozostawione są „same sobie”, większość czasu wolnego spędzają na podwórku wśród rówieśników i często mają problemy w szkole. Problemy opiekuńczo – wychowawcze,

przemoc w rodzinie, wielokrotnie są przyczyną umieszczenia dzieci i młodzieży w placówkach opiekuńczo – wychowawczych lub resocjalizacyjnych.

Zgodnie z art.11 ust.4 ustawy o wspieraniu rodzin i systemie pieczy zastępczej gmina miała obowiązek zatrudnić z dniem 1 stycznia 2015r. asystenta rodziny. Asystent rodziny pracuje z rodzinami w których występują problemy opiekuńczo wychowawcze współpracując ściśle z instytucjami m.in.; placówkami oświatowymi, służbą zdrowia, policją, sądem rodzinnym, kuratorami społecznymi i dalszymi krewnymi tych rodzin.

W 2016 roku zatrudniony został asystent rodziny, który na stałe pracuje z 6 rodzinami wymagającymi stałego monitorowania ze względu na występujące m.in. ryzyko przemocy, uzależnienia, niezaradność w wypełnianiu funkcji rodzicielskich. Pracownicy socjalni ściśle współpracują z asystentem rodziny kładąc szczególny nacisk na wczesną interwencję w rodzinach zagrożonych kryzysem. Główny cel tej współpracy to podejmowanie wszelkich działań, by zapobiec odebraniu dzieci rodzicom biologicznym. Tu również jest sprawowana szeroko rozumiana praca socjalna. Poprzez realizację tego zadania osiągnięto wzmocnienie więzi rodzinnych w rodzinach mających problemy wychowawcze, zachowanie pełnego składu rodzin, poprawę funkcjonowania tych rodzin oraz współpracę z podmiotami z szeroko rozumianej sfery pomocy społecznej.

3.6. Problemy uzależnień.

Grupę dysfunkcyjną, która objęta jest pomocą ze strony systemu pomocy społecznej, stanowią osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków. Problemy związane z piciem alkoholu, zażywaniem narkotyków i przemocą są przyczyną cierpień wielu ludzi i to nie tylko osób uzależnionych, ale w ogromnej mierze ich rodzin. Nadużywanie alkoholu i narkomania ma znaczący wpływ na wiele dziedzin życia społecznego, w tym na system opieki zdrowotnej, społecznej, na ekonomię i bezpieczeństwo mieszkańców gminy.

Corocznie Rada Gminy przyjmuje Uchwałę do realizacji „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”. Gmina Szeńsk posiada również „Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii”. Celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest stworzenie spójnego systemu działań na terenie gminy, dotyczących ograniczenia i zmiany struktury spożycia napojów alkoholowych, zapobieganie powstawaniu szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych nadmiernym spożywaniem alkoholu oraz likwidację skutków nadużywania alkoholu w tym zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie, zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności do pomocy oraz zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych.

Z problemem nadużywania alkoholu pracownicy Ośrodka spotykają się od wielu lat. Niepokojącym jest jednak fakt wzrastania liczby osób uzależnionych od alkoholu i obniżania wieku pierwszego z nim kontaktu. W wielu środowiskach daje się zauważyć zjawisko

„dziedziczenia” alkoholizmu. Alkoholizm to częsta przyczyna interwencji sądu w sprawy opiekuńczo-wychowawcze. Praca z tak zaburzonymi klientami jest bardzo trudna, długotrwała i często skazana na niepowodzenie.

Termin narkomania określa stan uzależnienia od środków odurzających. Pojęcie to ma szerokie znaczenie i obejmuje nie tylko nałogowe używanie narkotyków, ale i postępowanie się wszelkimi środkami wywołującymi euforię odurzającą.

Według ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, narkomania to „stałe lub okresowe zażywanie w celach nie medycznych środków odurzających lub substancji psychotropowych albo środków zastępczych, w wyniku czego może powstać lub powstaje uzależnienie”.

Narkomania charakteryzuje się tzw. głodem narkotycznym, przymusem zażywania środków odurzających, chęcią zdobycia narkotyku za wszelką cenę i wszystkimi dostępnymi sposobami.

Jednym z najczęściej stosowanych działań mających na celu przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii jest profilaktyka, która ma na celu m. in. informowanie o ich szkodliwych następstwach. Tylko właściwie dobrane programy profilaktyczne mogą się przyczynić do odrzucenia niewłaściwych zachowań. Powinny one ukazywać postawy społecznie akceptowane, wzorce alternatywne wobec subkultury alkoholowej i narkomańskiej. Wobec tego programy profilaktyczne nie powinny się koncentrować na straszaniu i proponowaniu abstynencji, ale na informowaniu o mechanizmach uzależnienia, na rozwijaniu umiejętności odpowiedzialnego podejmowania decyzji, a także umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych oraz na sprzyjaniu rozwojowi osobowości.

Alkoholizm i narkomania są jednymi z przyczyn wzrostu przestępczości, która ma negatywny wpływ na funkcjonowanie lokalnej społeczności. Przystępczość dotyczy zarówno osób dorosłych jak i nieletnich.

3.7. *Problem przemocy w rodzinie.*

Przemoc w rodzinie jest problemem, który dotyka ludzi niezależnie od ich statusu i miejsca zamieszkania. Przemocy doświadczają dzieci, dorośli, osoby starsze. Diagnoza problemu przemocy domowej (występuje przemoc fizyczna, psychiczna, ekonomiczna, zaniedbania względem obowiązków wynikających z życia rodzinnego) jest niejednokrotnie bardzo trudna do przeprowadzenia. Wstyd i strach ofiary przed konsekwencjami zgłoszenia przemocy jest tak silny, że nie pozwala na działanie mimo racjonalnych myśli i pragnieniu zmiany. Z uwagi na siłę traumatycznych przeżyć wpływających na psychiczne funkcjonowanie osób doświadczających przemocy i wynikających z tego zaburzeń rozwoju niezbędna jest szybka interwencja specjalistów w odzyskaniu i umacnianiu prawidłowego funkcjonowania psychofizycznego.

W 2011r. został opracowany Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony ofiar Przemocy w Rodzinie. Został powołany zarządzeniem Wójta Gminny Zespół

Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Szreńsku w skład którego wchodzi 10 osób.

Są to przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia i kurator sądowy.

Główne cele Zespołu Interdyscyplinarnego to pomoc osobom i rodzinom dysfunkcyjnym w przezwyciężeniu problemów, efektywne podejmowanie działań interwencyjnych i pomocowych w momencie zaistniałego problemu, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym. Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy m.in.;

- współdziałanie z innymi podmiotami przy rozwiązywaniu problemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, udzielanie pomocy w szczególności psychologicznej, a w zależności od potrzeb poradnictwa socjalnego lub prawnego osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych,
- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie oraz opracowywanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
- dokumentowanie działań podjętych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań,
- podejmowanie wspólnych działań w ramach procedury „Niebieska Karta”,
- podejmowanie interwencji w przypadku przemocy domowej, uruchamianie procedur mających na celu jej powstrzymanie oraz udzielanie pomocy dzieciom doświadczającym lub będącym świadkami przemocy w rodzinie,
- poza zadaniami określonymi w ust. 1-6 Zespół oraz grupy robocze realizują zadania określone w art. 9b ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- adresatami działań podejmowanych przez zespół Interdyscyplinarny są rodziny w których m.in. zdarzają się:
 - przypadki stosowania przemocy wobec dziecka lub współmałżonka,
 - nadużycia alkoholu lub innych używek,
 - przypadki zaniedbywania dzieci i pozbawiania ich należytej opieki.

Uruchomienie pracy Zespołu Interdyscyplinarnego może nastąpić w wyniku reakcji na:

- prośbę rodzica lub innych członków rodziny,
- prośbę dziecka,
- informacje uzyskane od społeczności lokalnej,
- informacje uzyskane od placówek oświatowych,
- informacje innych służb (Policji, Kościoła itp.)

Tabela 6. Liczba założonych Niebieskich Kart w latach 2013-2015 przez instytucje

Instytucja zakładająca NK	Liczba Niebieskich Kart		
	2013	2014	2015
Policja	7	17	3
GOPS	0	0	0
Oświata	0	0	0
Służba Zdrowia	0	0	0
GKRPA	0	0	1
Razem	7	17	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Szreńsk

IV. PROGRAMY I PROJEKTY SOCJALNE.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szreńsku zajmuje się wdrażaniem programów i projektów socjalnych dotyczących wsparcia i pomocy na rzecz rodzin niewydolnych wychowawczo, ubogich oraz zagrożonych patologiami społecznymi i marginalizacją.

4.1. „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania zwany dalej Programem został ustanowiony Uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014–2020 (M. P. z 2013 r. poz. 1024 i z 2014 r. poz. 671). Program jest wsparciem finansowym gmin w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym określonych w art. 17 ust. 1 pkt 3 i pkt 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163), zwanej dalej ustawą.

Celem Programu jest:

-wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym, ze szczególnym uwzględnieniem osób z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich.

- długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczenie zjawiska niedożywienia.

W ramach Programu realizowane są działania dotyczące w szczególności zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania dzieciom i uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej.

Pomoc w zakresie dożywiania może być przyznana nieodpłatnie osobom i rodzinom jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kryterium dochodowego, o którym mowa w art.8 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej.

4.2. Stypendia socjalne.

Stypendia socjalne stanowią pomoc materialną udzielaną uczniom w celu pomniejszenia różnic występujących w dostępie do edukacji oraz umożliwienia im pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia.

Stypendia socjalne udzielane są:

- uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych – do czasu ukończenia kształcenia – nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia;
- uczniom szkół niepublicznych nieposiadających uprawnień szkół publicznych – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki;
- wychowankom ośrodków – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki;
- słuchaczom kolegiów – do czasu ukończenia kształcenia – nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia.

Urząd Gminy w Szreńsku wypłaca uczniom z terenu gminy stypendia. Są one przyznawane na podstawie ustawy o systemie oświaty i uchwały Rady Gminy w Szreńsku. Określony jest również regulamin udzielania tej pomocy materialnej. Jest to pomoc o charakterze socjalnym. Na wydatki z tego tytułu gmina otrzymuje dotację z budżetu państwa.

4.3. Żywność dla potrzebujących.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Szreńsku pozyskuje artykuły żywnościowe z Banku Żywności w ramach unijnego programu pomocy żywnościowej i rozdziela wśród potrzebujących. Celem programu jest wsparcie pomocą żywnościową osób najbardziej potrzebujących, których dochód nie przekracza 150 % kryterium dochodowego dla osoby samotnie gospodarującej lub 150 % kryterium dochodowego na osobę w rodzinie zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Żywność wydawana jest na podstawie wcześniej przygotowanych i regularnie weryfikowanych list odbiorców. Produkty żywnościowe trafiają do najbardziej potrzebujących osób i rodzin ubogich, bezrobotnych, wielodzietnych itp.

W ramach programu, korzystało osób:

- w 2013 roku – 450
 - w 2014 roku – 480
 - w 2015 roku – 436
- Ogółem wydano:
- w 2013 roku – 20.267,76 kg
 - w 2014 roku – 19782,57 kg
 - a w roku 2015 – 49 851,31 kg
- Program realizowany jest na mocy porozumienia z Bankiem Żywności w Ciechanowie.

4.4. Karta Dużej Rodziny.

Od 1 stycznia 2015r. obowiązuje ustawa z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny. Karta Dużej Rodziny to jedno z rozwiązań polityki rodzinnej, dzięki któremu rodziny wielodzietne mają prawo do ulg, zniżek i zwolnień z opłat za korzystanie z wybranych usług i przy zakupie towarów u sprzedawców, którzy włączyli się w program. Do korzystania z programu uprawnieni są członkowie każdej rodziny wielodzietnej (mającej troje i więcej dzieci) bez względu na jej dochód.

Członkami rodziny wielodzietnej są:

- rodzic (rodzice) – przez którego rozumie się także rodzica (rodziców) zastępczych lub osobę (osoby) prowadzącą rodzinny dom dziecka,
- małżonek rodzica,
- dziecko – przez które rozumie się także dziecko, nad którym rodzic sprawuje rodzinną pieczę zastępczą, oraz osobę o której mowa w art. 37 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575)
- Przez rodzinę wielodzietną rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci:
 - w wieku do ukończenia 18 roku życia,
 - w wieku do ukończenia 25 roku życia - w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub w szkole wyższej,
 - bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Osobom niepełnosprawnym karta wydawana jest na czas obowiązywania orzeczenia o niepełnosprawności.

Dokumentem identyfikacyjnym członka rodziny jest Karta Dużej Rodziny wydawana bezpłatnie na wniosek członka rodziny wielodzietnej.

Rządowy program dla rodzin wielodzietnych jest zadaniem zleconym i finansowanym w 100% z budżetu państwa.

4.5. Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne organizowane są przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą lub działalnością na rzecz społeczności lokalnej. Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między starostą a gminą, na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane. Powiatowy Urząd Pracy refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu. Z tej formy pomocy mogą skorzystać osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, a jednocześnie korzystające ze świadczeń pomocy społecznej albo uczestniczące w wyniku skierowania przez PUP w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielniania. Osoby wykonywujące prace w ramach prac społecznie użytecznych pracują w wymiarze do 10 godzin tygodniowo, w tym czasie mają szansę zdobywać nowe doświadczenia zawodowe. Za swoją pracę otrzymują świadczenie w określonej wysokości, która podlega waloryzacji i nadal posiadają status osoby bezrobotnej. W latach 2013-2015 Gmina Szeńsk skierowała do prac społecznie użytecznych 20 osób.

V. PROBLEMY SPOŁECZNE W OCENIE MIESZKAŃCÓW.

Do opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Szeńsk na lata 2016-2022 wykorzystano dane statystyczne z instytucji zajmujących się przedmiotową problematyką oraz przeprowadzono ankietę wśród mieszkańców Gminy Szeńsk. Wydano 100 egzemplarzy ankiet. Wyniki badań opracowano na podstawie 70 ankiet.

Metryczka ankietowanych wygląda następująco:

- Płeć :
 - Kobiet: 61
 - mężczyzn: 9
- Wiek:
 - do 16 lat: 11 osób
 - od 17 do 25 lat: 5 osoby
 - od 26 do 59 lat: 53 osób
 - powyżej 60 lat: 1 osób
- Wykształcenie:
 - podstawowe: 13 osób
 - zasadnicze zawodowe: 17 osoby
 - średnie: 14 osoby

policealne: 3 osób

wyższe: 23 osób

➤ Status zawodowy:

rolnik: 7 osób

pracownik fizyczny: 16 osób

pracownik umysłowy : 21

emeryt/rencista : 1

uczeń/student: 13 osoby

niepracujący: 11 osoby

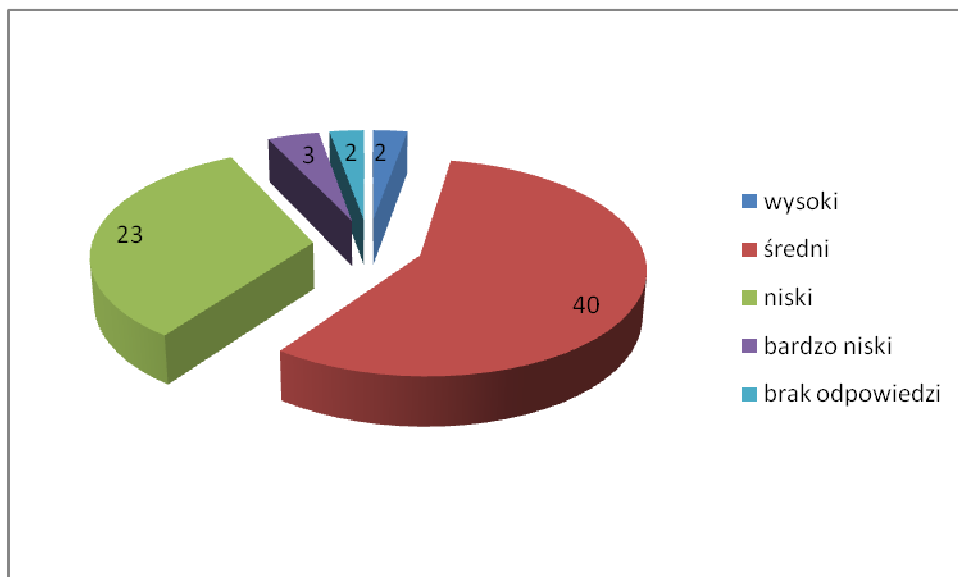
Najbardziej liczne grupy Ankietowanych stanowią osoby w wieku od 25 do 59 lat.

Wśród Respondentów dominują osoby z wykształceniem średnim (14 osoby) , wyższym(23 osoby). I zawodowym (17 osób). Osoby posiadające wykształcenie policealne i podstawowe były nieliczne. Jeśli chodzi o status zawodowy to najbardziej liczną grupę stanowią osoby pracujące.

Ankieta zawierała 15 pytań, zarówno zamkniętych jak i otwartych. Poniżej zobrazowano odpowiedzi i opinie ankietowanych.

Pytanie 1.

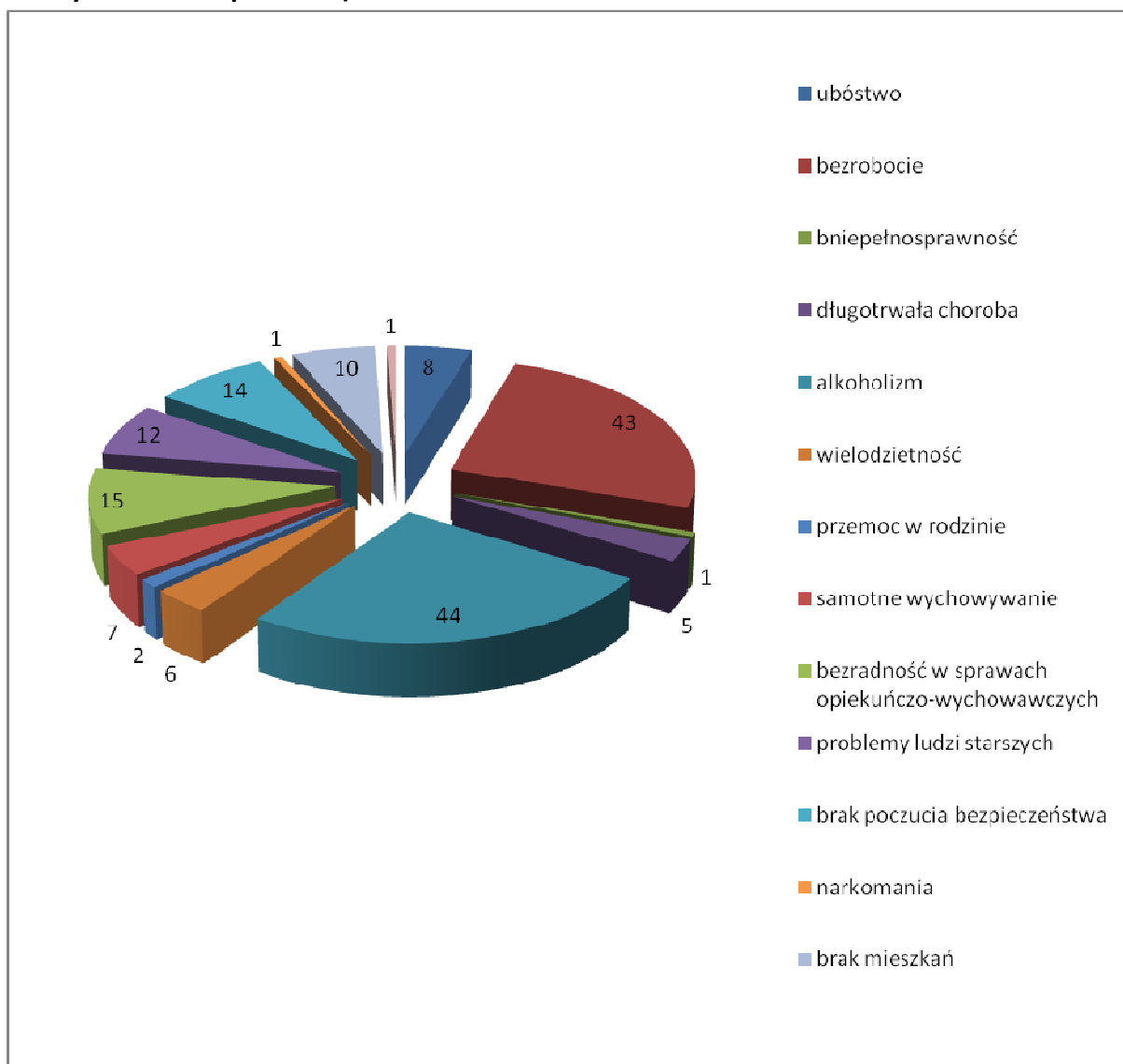
Jaki jest Pani/Pana zdaniem poziom życia mieszkańców gminy?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w ankietach

Pytanie 2.

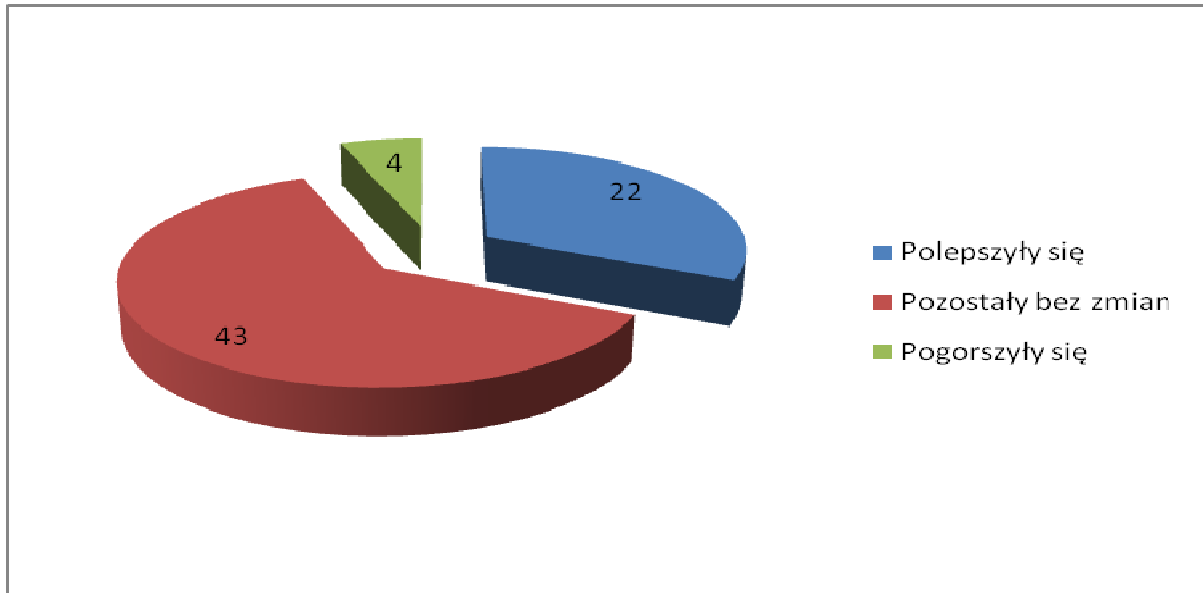
Jakie Pani/Pana zdaniem najczęściej występują w gminie problemy? (proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w ankietach

Pytanie 3.

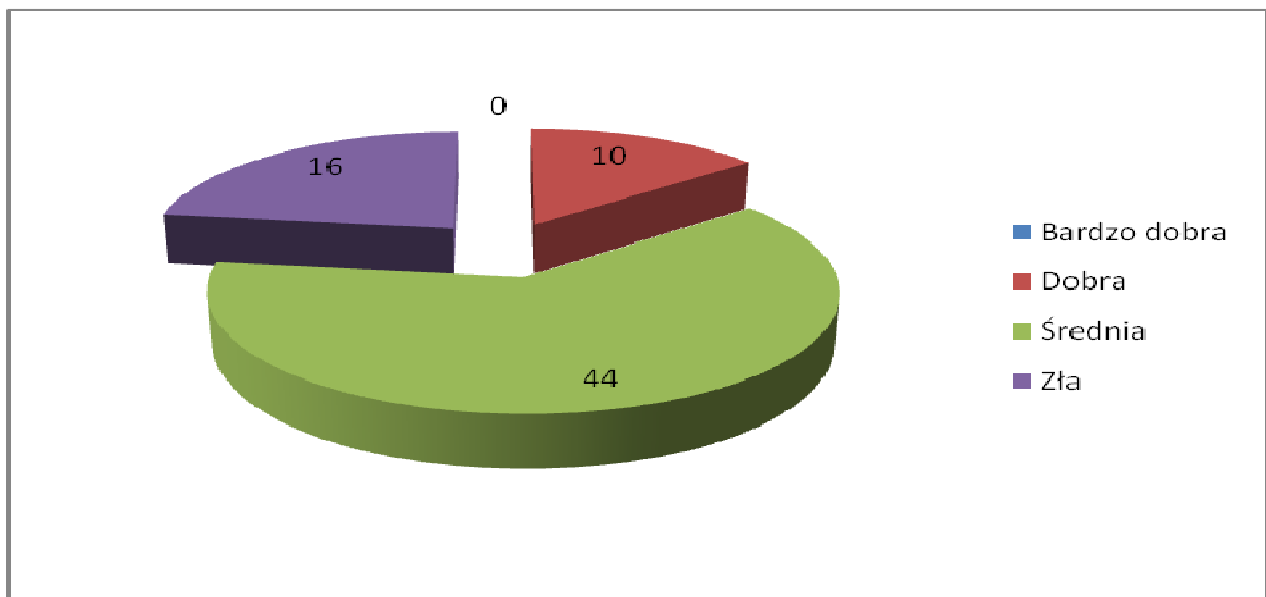
W jaki sposób Pani/Pana zdaniem zmieniły się warunki życia rodzin/osób w gminie dotkniętych problemami społecznymi w stosunku do ostatnich 5 lat ?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w ankietach

Pytanie 4.

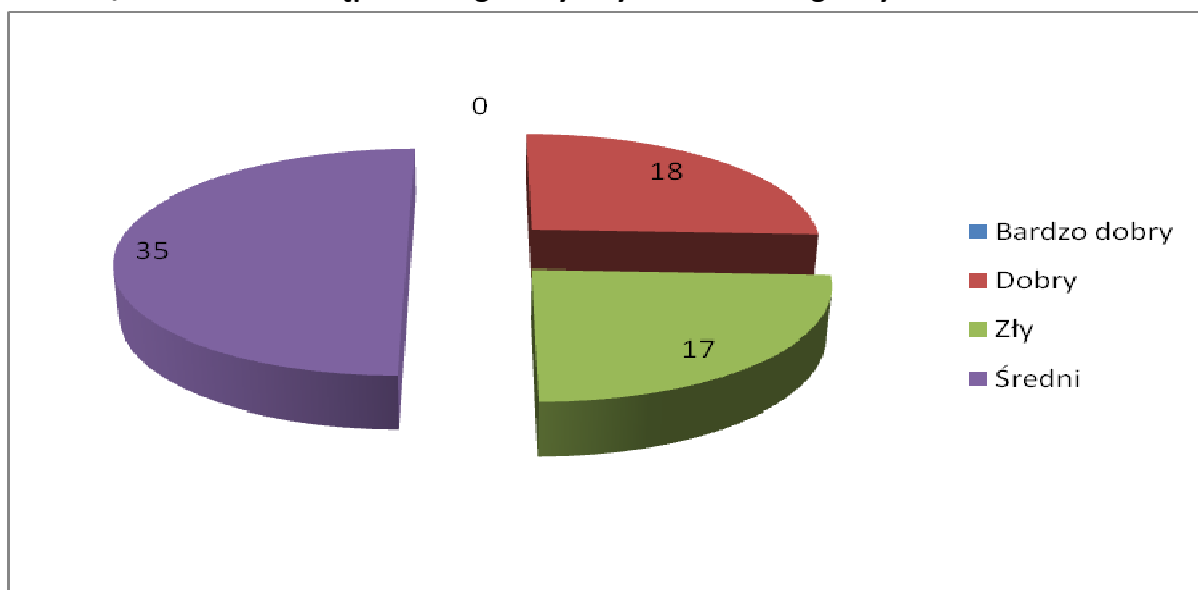
Jak ocenia Pani/Pan aktualną sytuację na rynku pracy w gminie?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w ankietach

Pytanie 5.

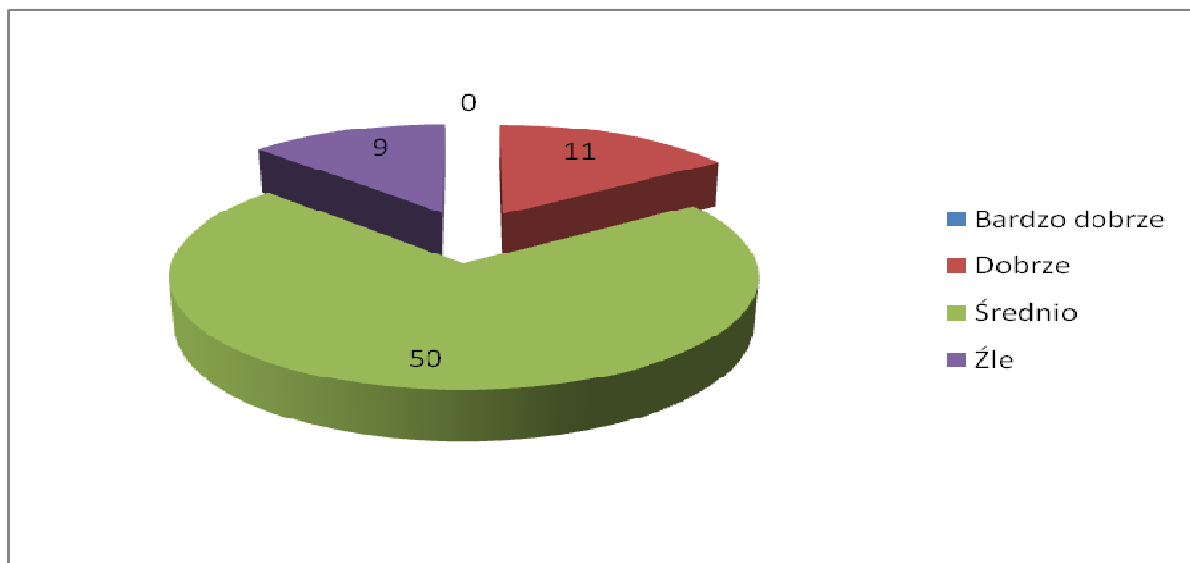
Jak Pani/Pan ocenia dostęp do usług medycznych na terenie gminy?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w ankietach

Pytanie 6.

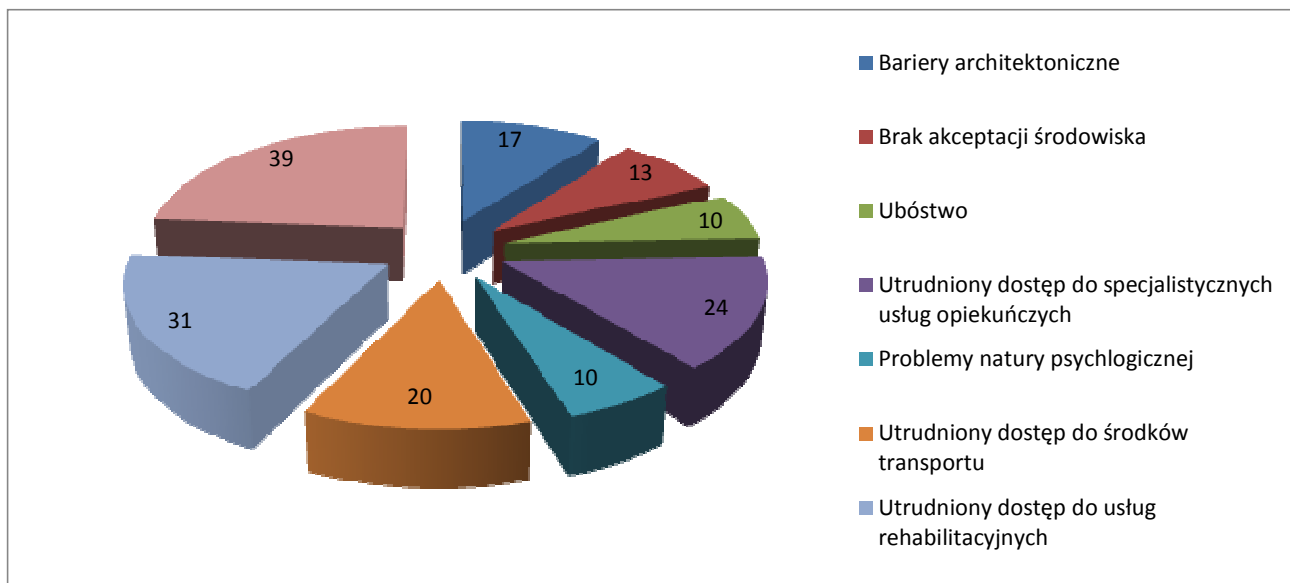
Jak ocenia Pani/Pan sytuację osób niepełnosprawnych w gminie?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w ankietach

Pytanie 7.

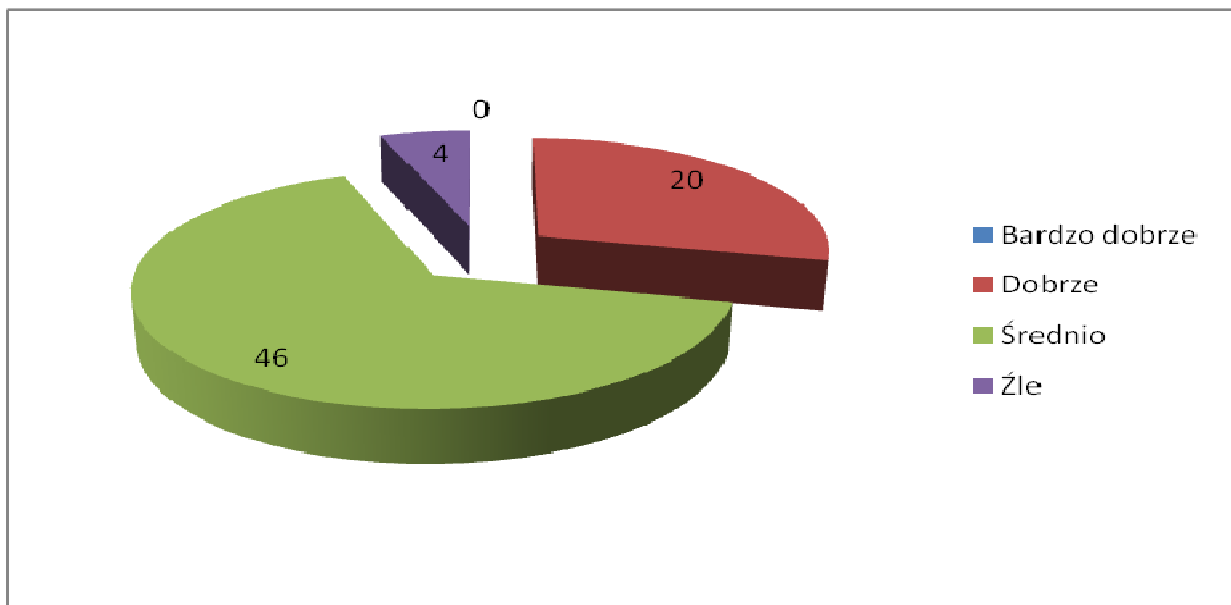
**Jakie według Pani/Pana, są najczęściej występujące problemy osób niepełnosprawnych?
(proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi).**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w ankietach

Pytanie 8.

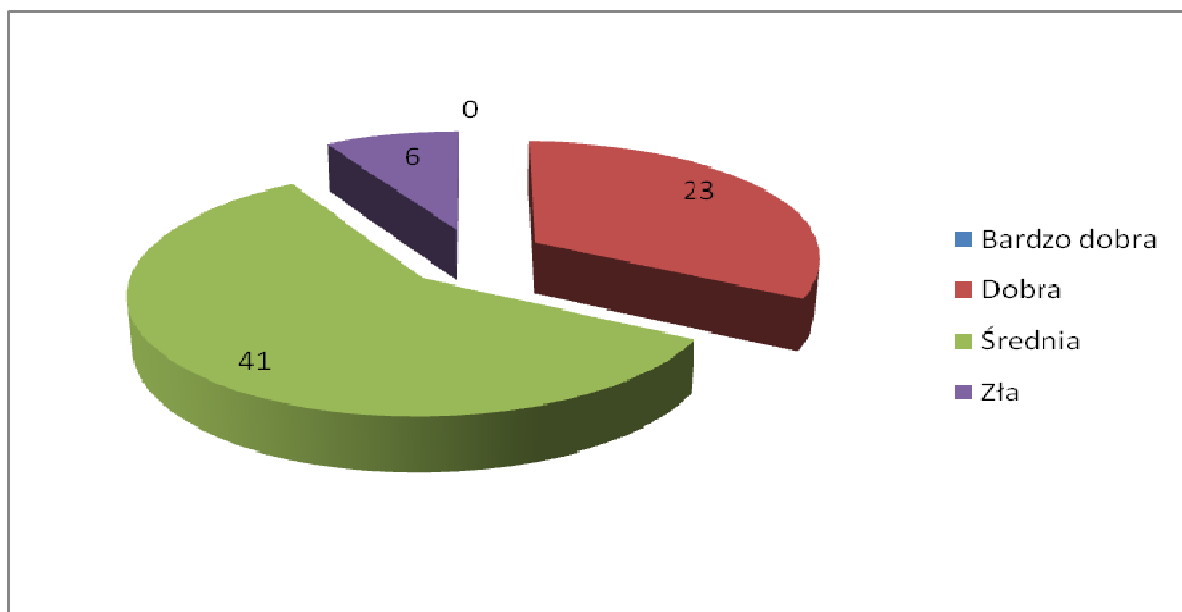
Jak ocenia Pani/Pan sytuację osób starszych w gminie?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w ankietach

Pytanie 9.

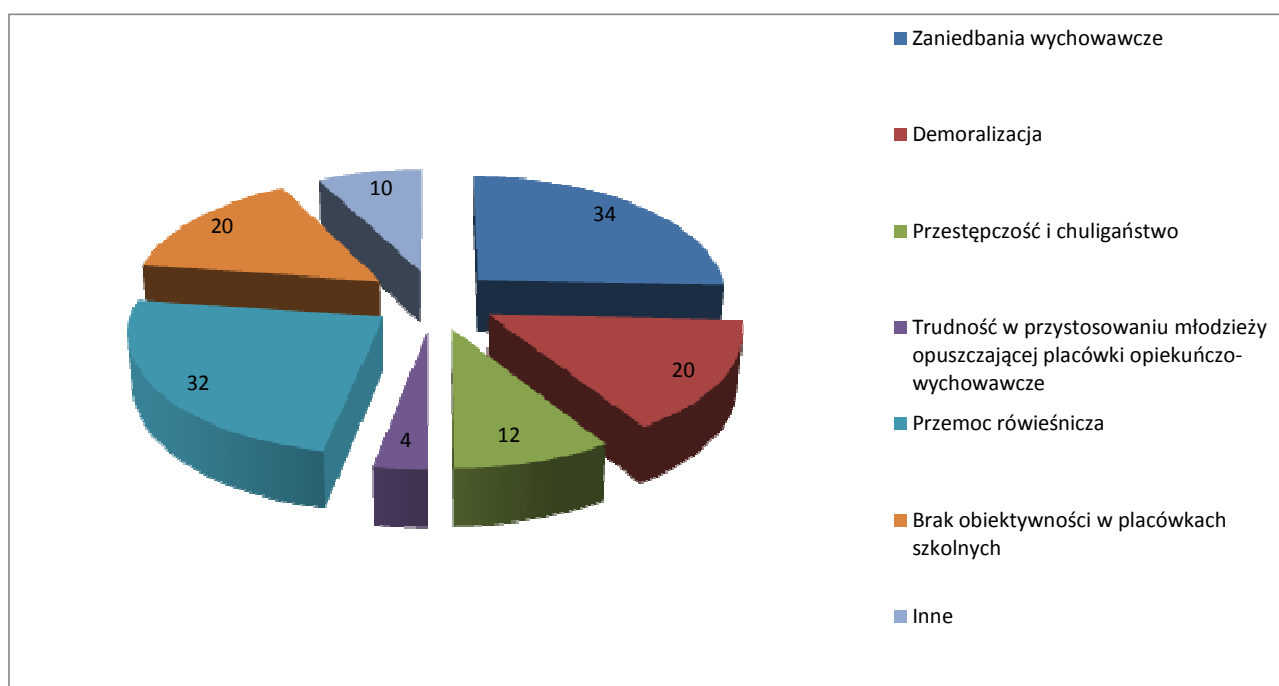
Jak ocenia Pani/Pan sytuację dzieci i młodzieży w gminie?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w ankietach

Pytanie 10.

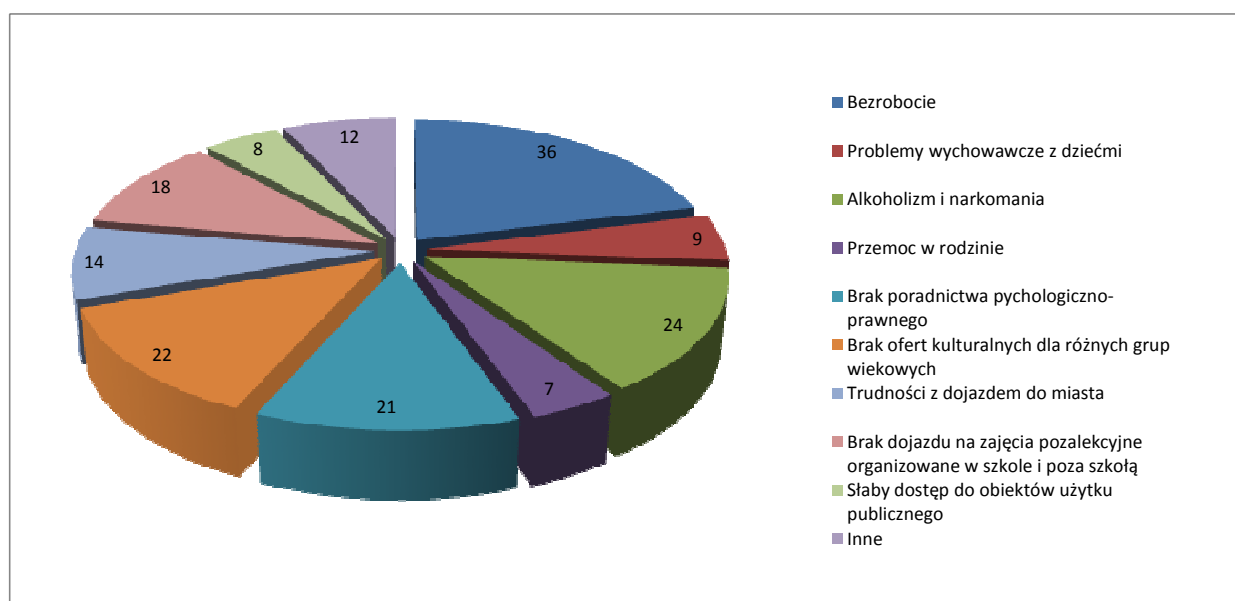
Jakie negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży dostrzega Pani/Pan najczęściej na terenie swojej gminy? (proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w ankietach

Pytanie 11.

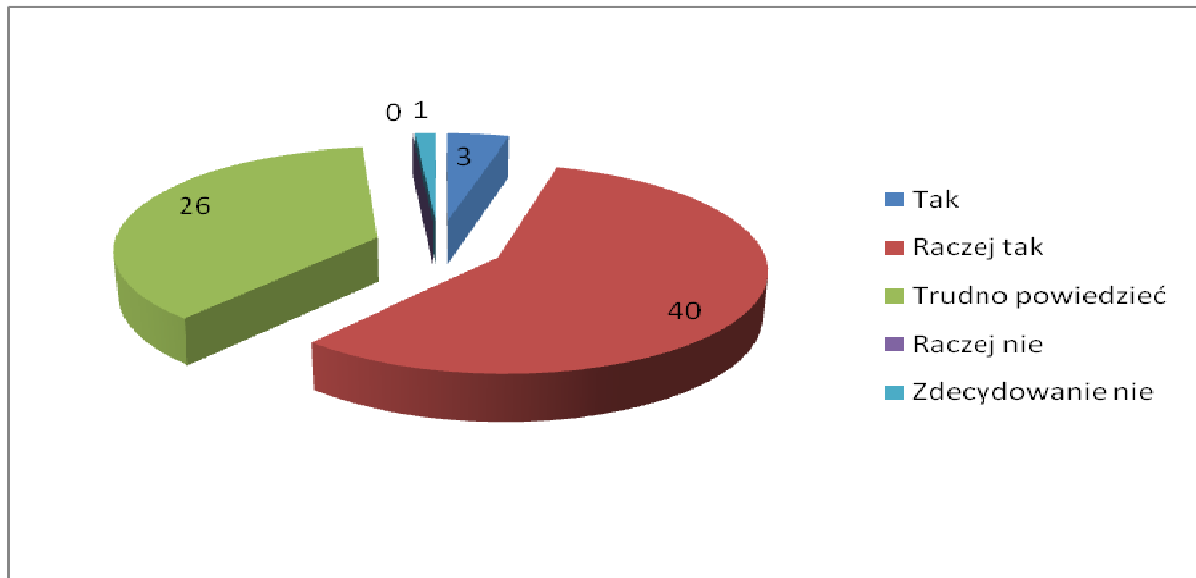
Jakie są według Pani/Pana, zauważa najczęstsze problemy na terenie swojej gminy? (proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w ankietach

Pytanie 12.

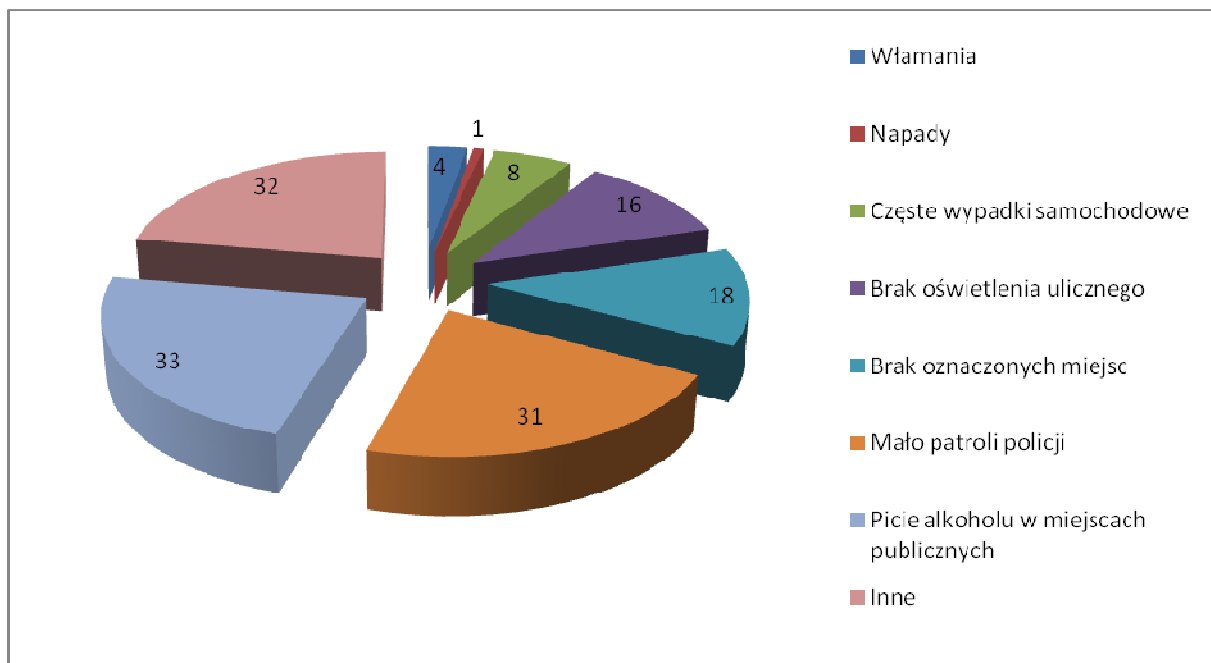
Czy według Pani/Pana gmina jest miejscem bezpiecznym?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w ankietach

Pytanie 13.

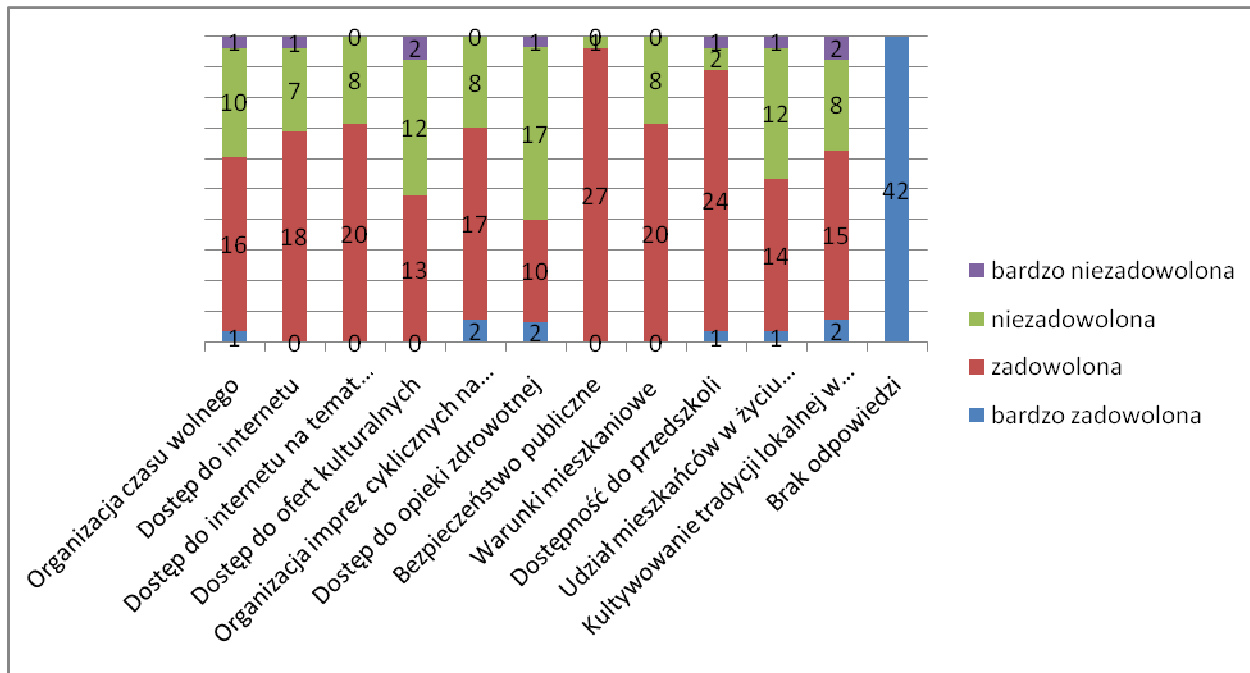
Jakie według Pani/Pana są przyczyny braku poczucia bezpieczeństwa w gminie? (proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w ankietach

Pytanie 14.

W jakim stopniu jest Pani/Pan zadowolony z następujących warunków życia w naszej gminie? Proszę zaznaczyć przy każdym stwierdzeniu poniżej jedną z możliwych odpowiedzi.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w ankietach

Pytanie 15.

Co Pani/Pana zdaniem należy zrobić, aby przeciwdziałać negatywnie zjawiskom na terenie naszej gminy w następujących obszarach?

działania w zakresie wsparcia ubogich

.....

.....

.....

działania w zakresie poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych

.....
.....
.....
działania na rzecz osób starszych
.....
.....
.....

.....
.....
działania w zakresie bezpieczeństwa
.....
.....
.....

Na pytanie 15 żaden z ankietowanych nie udzielił odpowiedzi.

VI. ANALIZA WYBRANYCH OBSZARÓW SWOT.

Analiza SWOT to jedna z podstawowych i popularnych technik analitycznych. Służy do uporządkowania zgromadzonych informacji w czterech głównych kategoriach istotnych dla rozwiązywania problemów społecznych. Są to: S(Strengths)- mocne strony, W(Weaknesses) – słabe strony, O(Opportunities) – szanse, T(Threats) – zagrożenia. Mocne i słabe strony analizy, to uwarunkowania wewnętrzne, a szanse i zagrożenia to warunki zewnętrzne, mające wpływ na sytuację społeczną w gminie. Zestawienie szans i zagrożeń z mocnymi i słabymi stronami pozwala na określenie kierunków i tendencji rozwoju strategii. W wyniku analizy SWOT otrzymano następujące rezultaty:

UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE

mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • dobrze zdiagnozowane problemy społeczności lokalnej, • współpraca z instytucjami, organizacjami społecznymi i pozarządowymi (PUP, PCPR, PCK, OSP, Bank Żywności, szkoły, policja, sądy.....) • realizacja programów osłonowych, • działalność Zespołu Interdyscyplinarnego, • działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, • ogólnie dostępna oferta pomocy i różnorodności form wsparcia w zakresie bezrobocia, uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie i innych problemów dotyczących mieszkańców gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczenia finansowe, • brak mieszkań socjalnych, • wysoki poziom długotrwałego bezrobocia, • syndrom wypalenia wśród pracowników zajmujących się osobami z uzależnieniami, • zjawisko dziedziczenia biedy i uzależnień, • roszczeniowa postawa klientów GOPS i brak chęci współpracy z ich strony w celu wyjścia z trudnej sytuacji, • bariery architektoniczne w budynkach użyteczności publicznej,

UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE

szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • współpraca z różnymi instytucjami na rzecz pomocy rodzinie, młodzieży, i dorosłych, • możliwość korzystania z funduszy i realizacja programów pomocowych (EFS, PFRON, Fundacje.....) • likwidacja barier architektonicznych, • wdrażanie polityki prorodzinnej, • wzmożony monitoring sprzedaży alkoholu i wyrobów tytoniowych przez nieletnich, • programy aktywizacji osób bezrobotnych 	<ul style="list-style-type: none"> • niestabilne prawo i brak systemowych rozwiązań, • ubożenie społeczeństwa, • wzrastające bezrobocie, • powiększanie się dysfunkcji w rodzinie, • coraz większa roszczeniowość klientów GOPS i „wyuczona bezradność”, • starzenie się społeczeństwa i brak opieki ze strony rodziny nad osobami starszymi, • patologie społeczne, • rosnąca liczba rodzin niepełnych,

VII. CEL GŁÓWNY, CELE OPERACYJNE, CELE SZCZEGÓŁOWE ORAZ DZIAŁANIA.

Celem głównym stworzenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sześć jest poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego, publicznego, dążenie do integracji społecznej oraz tworzenie równych szans rozwoju społecznego wszystkim mieszkańcom. Proponowane rozwiązania przy współpracy z lokalnymi partnerami mają służyć eliminacji negatywnych zjawisk społecznych oraz zrównoważonemu rozwojowi gminy.

Wyznaczono następujące cele strategiczne:

- pomoc osobom bezrobotnym;
- podejmowanie działań na rzecz osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej;
- zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych i starszych;
- profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie przestępczości;
- organizacja alternatywnego spędzania czasu wolnego.

Realizacja tak sformułowanych celów będzie polegała na stworzeniu warunków sprzyjających budowaniu lokalnej sieci bezpieczeństwa socjalnego, przeciwdziałaniu ubóstwu i wykluczeniu społecznemu.

Partnerstwo i współpraca lokalnych podmiotów działających w obszarze polityki społecznej umożliwią efektywniejsze wykorzystanie posiadanych zasobów, które poprawiają jakość życia mieszkańców.

CEL OPERACYJNY 1: Wspieranie osób w zwiększaniu szans na rynku pracy.

Cele szczegółowe	działania	Czas realizacji	Źródło finansowania	Realizator
Podniesienie świadomości i wiedzy na temat rynku pracy	1. Ścisła współpracy między GOPS a Powiatowym Urzędem pracy. 2. Rozpoznawanie i rozwiązywanie niekorzystnych zjawisk społecznych będących skutkiem bezrobocia.	2016-2022	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne	UG, GOPS, PUP
Łagodzenie skutków długotrwałego bezrobocia	1. Przygotowanie pracowników GOPS w zakresie umiejętności aktywizowania zawodowego osób bezrobotnych 2. Wspieranie bezrobotnego w trakcie poszukiwania zatrudnienia 3. Podejmowanie działań prowadzących do ograniczenia zjawiska wykluczenia społecznego u osób będących w trudnej sytuacji życiowej	2016-2022	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne	UG, GOPS, PUP
Aktywizacja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym	1. Opracowanie i realizacja programów na rzecz zatrudnienia osób społecznie wykluczonych bądź			

	zagrożonych wykluczeniem	2016-2022	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne	UG, GOPS, PUP
	2.Opracowywanie i realizacja programów na rzecz pomocy i integracji społecznej osób bezrobotnych i ich rodzin ze środowiskiem lokalnym			
	3.Realizacja projektów z funduszy krajowych i EFS			
	4.Organizacja prac społecznie użytecznych			
	5.Podejmowanie działań w formie wolontariatu wśród bezrobotnych			

CEL OPERACYJNY 2: Działania na rzecz osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Cele szczegółowe	działania	Czas realizacji	Źródło finansowania	Realizator
Działania na rzecz osób i rodzin z problemami	1. wnikliwa analiza potrzeb osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.	2016-2022	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne	UG, GOPS, PUP, szkoły
	2. wprowadzanie nowatorskich form wspierania rodziny			
	3. opracowanie i realizacja programu wspierania rodziny i projektów socjalnych mających na celu poprawę funkcjonowania rodziny.			
	4. Poradnictwo specjalistyczne.			
	5. Wsparcie finansowe rodzin (świadczenia rodzinne, dożywianie, zasiłki)			
	6. Wspieranie rodzin z problemami wychowawczymi przez asystenta			

Aktywność społeczno-zawodowa rodzin zagrożonych	1. Motywowanie do podejmowania szkoleń umożliwiających zdobywanie nowych umiejętności i swobodne poruszanie się po rynku pracy.	2016-2022	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne	UG, GOPS, PUP
	2. Podejmowanie działań w celu zapobiegania i zwalczania marginalizacji			
	3. Wolontariat jako forma zapobiegająca wykluczeniu społecznemu.			
Działania na rzecz dzieci	1. Dożywanie dzieci w ramach programu „Pomoc państw w zakresie dożywiania”	2016-2022	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne	UG, GOK, GOPS, PUP, szkoły
	2. Umacnianie współpracy GOPS ze szkołami i innymi instytucjami działającymi na rzecz rodzin.			
	3. Zapewnienie wypoczynku letniego i zimowego.			
	4. Rozwój pracy socjalnej asystentury rodzin ze szczególnym uwzględnieniem dzieci ze środowisk niewydolnych wychowawczo.			
	5. Właściwe zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży.			

CEL OPERACYJNY 3: Zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych i starszych.

Cele szczegółowe	działania	Czas realizacji	Źródło finansowania	Realizator
Wsparcie i aktywizacja	1. Integracja osób			

osób niepełnosprawnych	niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym	2016-2022	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne, programy unijne	UG, GOPS, PUP,
	2. Likwidacja barier architektonicznych.			
	3. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych.			
	4. Wsparcie finansowe i poradnictwo			
Działalność instytucji i organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych	1. Opracowanie i wdrożenie programów pomocowych na rzecz osób niepełnosprawnych,	2016-2022	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne	UG, GOPS, PUP
	2. Zwiększanie dostępności usług opiekuńczych i medycznych.			
	3. Wspieranie kształcenia integracyjnego dla dzieci.			
System wsparcia dla osób starszych	1. Wolontariat na rzecz osób starszych.	2016-2022	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne	UG, GOPS, PUP,
	2. Rozwój usług opiekuńczych i rehabilitacyjnych.			
	3. Opracowanie i wdrożenie programów pomocowych dla osób starszych.			
	4. Wzmocnienie roli rodziny w opiece nad osobami starszymi			
	5. Aktywizowanie osób starszych, niepełnosprawnych i długotrwale chorych			

CEL OPERACYJNY 4: Rozwój zintegrowanego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Cele szczegółowe	działania	Czas realizacji	Źródło finansowania	realizator
Wspieranie osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie i uzależnieniami	1. Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym		Budżet gminy,	UG, GOPS,
	2. Współpraca z GKRPA			
	3. Zwiększanie dostępności			

	<p>pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych</p> <p>4. Opracowywanie i wdrażanie programów i projektów profilaktyki i terapii uzależnień.</p> <p>5. Podejmowanie działań edukacyjno-informacyjnych oraz szkoleniowych</p>	2016-2022	fundusze zewnętrzne, programy unijne	PUP, Policja, szkoły, GKRPA
Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa w Gminie	<p>1. Współpraca z Policją - monitoring</p> <p>2. Wzmoczone patrole Policji na terenie gminy</p> <p>3. Wzmoczone kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych.</p>	2016-2022	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne	UG, GOPS, Policja,

CEL OPERACYJNY 5: Promowanie i wspieranie aktywności sportowej, kulturalnej, artystycznej wśród dzieci i młodzieży oraz rodzinnego spędzania wolnego czasu.

Cele szczegółowe	działania	Czas realizacji	Źródło finansowania	realizator
Organizacja zajęć sportowych, rekreacyjnych, turystyczno-krajoznawczych	<p>2. Utworzenie placów zabaw w sołectwach, w których takowych miejsc nie ma oraz doposażenie istniejących (na terenie Gminy) placów w nowe elementy</p> <p>3. Zwiększenie ilości imprez sportowych organizowanych na terenie Gminy</p> <p>4. Prowadzenie zajęć, kół zainteresowań, warsztatów plastycznych, muzycznych, technicznych teatralnych i innych</p>	2016-2022	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne, programy unijne	UG, GOPS, szkoły, GBP
Programy na rzecz	1. Wykorzystanie			

dzieci i młodzieży	organizacji pozarządowych do organizacji i prowadzenia zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży	2016-2022	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne	UG, GOPS, GOK, szkoły, GKRPA, Klub Sportowy „ŻAK”, Stowarzyszenie „Miączynianki”, Klub Seniora „Kwiat Jesieni”
	2. Organizowanie imprez integracyjnych, festynów rodzinnych.			
	3. Organizowanie wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci			

VIII. SYSTEM WDRAŻANIA STRATEGII.

Cele Strategii Rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Szreńsk na lata 2016-2022 będą osiągnięte przez realizację programów oraz projektów społecznych w gminie. Strategia będzie wdrażana przez instytucje publiczne i podmioty społeczne, których statuty działania obejmują szeroko rozumiane zadania polityki społecznej. Zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej, koordynacją działań w zakresie realizacji Strategii zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szreńsku.

Podstawowe źródła finansowania Strategii to: środki z budżetu wojewody, powiatu gminy, funduszy europejskich i środki własne gminy.

IX. MONITORING I EWALUACJA.

Monitoring jest to stała i ciągła obserwacja stopnia realizacji zaplanowanych działań, mająca razem z ewaluacją na celu zapewnienie informacji zwrotnych na temat skuteczności i efektywności wdrażania strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Szreńsk a także jego ocenę i zmianę (tam gdzie to jest konieczne). Monitoring służy badaniu i ocenie sposobu oraz efektywności dochodzenia do wyznaczonych celów i zadań, a także poziomu ich osiągnięcia.

Ewaluacja nastawiona jest na ocenę jakości osiągniętych rezultatów ze względu na różne istotne aspekty procesu wdrażania zadań. W odniesieniu do konkretnych działań przedmiotem oceny będzie odpowiedź na pytania jak i dlaczego określone rezultaty zostały lub nie zostały osiągnięte. Jak i dlaczego doszło do powstania zmian np. w procesie edukacji, integracji społecznej, w zachowaniach, postawach, poziomie wiedzy i kompetencji danej grupy mieszkańców gminy.

X.UWAGI KOŃCOWE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Szeńsk obejmuje lata 2016-2022. Jest działaniem ciągłym i długofalowym. Nie jest dokumentem zamkniętym. Będzie podlegać modyfikacji na skutek zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych.

Opracowana Strategia to dokument bazowy przy konstruowaniu programów operacyjnych i projektów określających sposób oraz metody realizacji zamierzonych przedsięwzięć. Poprzez realizację tego typu programów będzie można osiągnąć wyznaczony cel strategiczny i cele operacyjne. Programy te charakteryzują się ogólnymi zarysami działań, bez szczegółowych rozstrzygnięć, terminarzy, budżetów. Uszczegółowienie programów strategicznych następuje dopiero na poziomie taktycznym i operacyjnym, czyli w fazie wdrażania.

Zapisy zawarte w Strategii będą realizowane w zależności od posiadanych przez samorząd i pozyskanych z zewnątrz, środków.

Zdiagnozowanie i wybór przyjętych kierunków działań nie powinny być traktowane statycznie. Zmieniające się uwarunkowania zarówno w skali kraju, jak też środowiska lokalnego mogą wymagać sformułowania nowych odpowiedzi i celów. Pozwolą one, bowiem, w istniejących uwarunkowaniach społeczno-gospodarczych gminy Szeńsk, na stopniowe minimalizowanie źródeł wykluczenia społecznego, a w przyszłości na wyeliminowanie tych zagrożeń. Strategię należy traktować jako proces otwarty, poddawany okresowym weryfikacjom i aktualizacjom, dlatego też niezbędne jest monitorowanie przebiegu Strategii.

Wykaz tabel

Tabela 1. Rodziny korzystające z pomocy GOP.....	12
Tabela 2. Powody przyznania pomocy przez GOPS	12
Tabela 3. Liczba osób bezrobotnych na terenie Gminy Stupsk.....	13
Tabela 4. Pomoc udzielana osobom niepełnosprawnym.....	15
Tabela 5. Osoby korzystające ze świadczeń opiekuńczych.....	16
Tabela 6. Liczba założonych „Niebieskich Kart” w latach 2013-2015 przez instytucje.....	20

WYKAZ SKRÓTÓW UŻYTYCH W STRATEGII

GUS – Główny Urząd Statystyczny

EFS – Europejski Fundusz Społeczny

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie

GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szreńsku

PUP – Powiatowy Urząd Pracy w Mławie

Organizacje Pozarządowe – organizacje pozarządowe wymienione w art.3 ust 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

PFRON – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

GBP – Gminna Biblioteka Publiczna